

H13 Via taliana, traject Tusaun – Ziràn

Viamala: Renovaziun dal traject da la via

Il proxims 4 onns sanescha l'uffizi da construcziun bassa dal Grischun en etappas il traject Viamala d'ina lunghezza da 540 meters da la via taliana. Quai perquai che las construcziuns artificialas historicamain preziusas èn donnegiadas. Il project prevesa da renovar tut las punts, las gallarias ed ils mirs da sustegn sco er la surstructura da la via. Las lavurs da construcziun vegnan probablamain realisadas en quatter etappas annualas da l'onn 2019 fin l'onn 2022. L'onn 2023 duain avoir lieu las lavurs da finiziun.

La via da sauma da 360 onns da Tusaun a Clavenna che maina tras la chavorgia da la Viamala è oz ina via culturala ch'è classificada en il «inventari da las vias da comunicaziun istoricas da la Svizra» (IVS) sco trassé istoric d'importanza naziunala. Perquai vegn resguardada spezialmain la valur istorica da las ovras da construcziun. La via da la Viamala vegn utilisada fermamain da las visitadoras e dals visitaders da la chavorgia e serva ultra da quai sco traject da sviament en cas d'eveniments sin la via naziunala. Ensemen cun la reparaziun da las punts, da las gallarias e dals mirs da sustegn vegn er renovada la surstructura da la via da tut il perimenter dal project. Pervia da l'influenza nuschaivla da la schelira e dal sal da sdregliada sco er pervia da las frequenzas dal traffic è la surstructura da la via en in stadi manglus. Ultra da quai è la stresa dal fundament insufficienta. La nova surstructura da la via ha ina grossezza da 95 centimeters. Da quels èn 73 centimeters stresa dal fundament e 22 centimeters cuvrida.

Pervia da las stretgas relaziuns da spazi n'èsi strusch pussaivel da meglierar il trassé, uschia ch'il nov

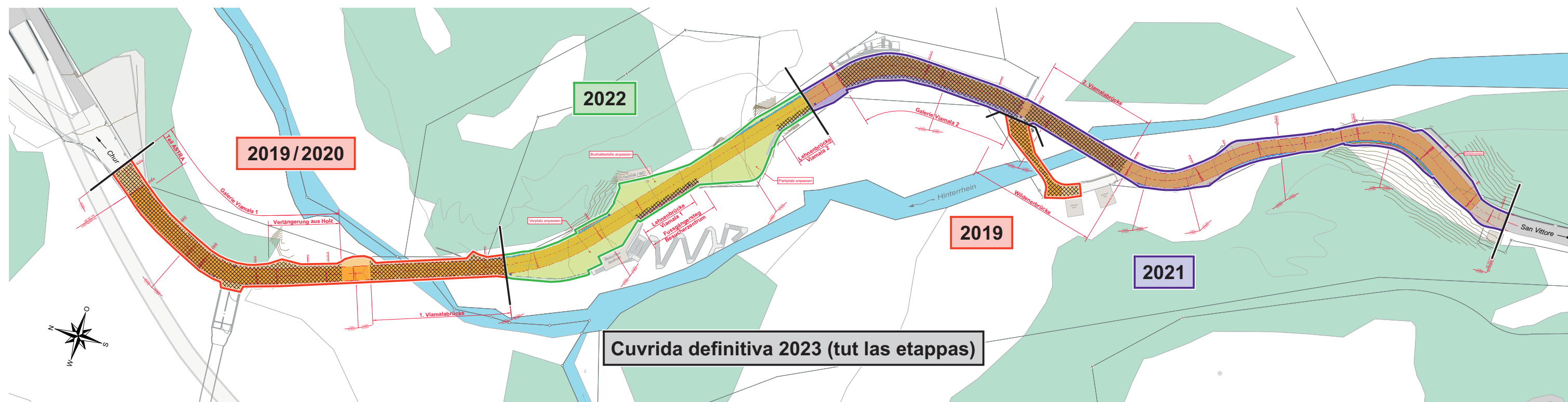
2. punt da la Viamala, davosvart la punt da Wildener e la gallaria Viamala 2

trassé suonda per gronda part la via existenta. Medemamain correspunda la concepziun dal profil transversal per il pli a quella da la via existenta. Ina nova passarella da peduns meglierescha l'access dal parcadi al center da visita. En secturs cun paraids-crap e/u cun mirs da balustrada existents è la ladezza dal vial sut il standard da construcziun da la via taliana da 6 meters. Ils lieus ils pli stretgs vegnan neutralisads minimalmain. En spezial vegni guardà da mantegnair las caracteristicas dal traject da la via, da resguardar ils giavischs da la tgierra da monuments e d'adattar la via

optimalmain a las relaziuns existentas.

En il corpus da la via sa chattan conducts d'ovra da pliras ovras – Ovras electricas dal Rain posteriur SA, Cooperativa da manaschi ViamalaInfra e Swisscom SA. Ensemen cun la renovaziun da la surstructura da la via vegnan questas ovras er a renovar lur conducts d'ovra. Il sistem vertent per allontanar l'aua da la via vegn mantegnì. Durant las lavurs da construcziun ston ils conducts provisorics vegnir manads ordaifer il plazzal pervia da las stretgas relaziuns da spazi.

Survista dal project cun las etappas da renovaziun previsiblas 2019 – 2022 e la cuvrida definitiva 2023

Etappa 2019/2020

Etappa 2021

Etappa 2022

Impressum

Cuntegn Uffizi da construcziun bassa dal Grischun. La reproducziun dals maletgs e dal text cun indicaziun da la funtauna è giavischada.
www.tiefbauamt.gr.ch > Documentaziun

Renovaziun da las construcziuns artificialas

Gallarias Viamala 1 e 2

Las duas gallarias Viamala 1 e 2 han ina lunghezza da 56 e da 71 meters e protegian la via chantunala cunter crudadas da glatsch e da crappa. La surfatscha da la structura purtanta da betun armà sto vegnir renovada ed ils tetgs da las gallarias ston vegnir isolads dal tuttafatg. Sin fundament d'in nov giudicament dals effects da crudadas da crappa ston ils tetgs da las gallarias vegnir rinforzads. Per las lavurs sin ils tetgs da las gallarias ston vegnir construidas raits provisoricas cunter crudada da crappa. La galleria Viamala 1 è vegnida prolungada l'onn 1996 sco ovra da construcziun temporara per il sviament dal traffic da la via naziunala cun ina galleria da lain, la quala po ussa vegnir allontanada.

Punts da la Viamala 1 e 2

Las duas punts artgadas construidas cun crappa natirala ils onns 1935 e 1938 sa stendan cun lunghezzas da 31 e da 25,5 meters sur la chavorgia profunda. La sanaziun necessaria prevesa da renovar las balustradas inclinadas vers anora e d'isolar l'entira surfatscha dals vials. Questas lavurs èn spezialmain pretensiusas, perquai ch'ellas ston vegnir realisadas, entant ch'il traffic circulescha vianavant e senza che l'aspect exteriur vegnia midà.

La punt da Wildener

La punt da Wildener ch'è vegnida construida l'onn 1739 sa posa da la vart dal center da visita sin in nas dal grip cun surfatschas da separaziun disfavuraivlas. Da quai resultan reservas da stabilitad minimalas. Cun construcziuns architectonicas, che n'èn praticamain betg visiblas sto la punt vegnir segirada. Ultra da quai vegn sanada la miraglia e renovà il sistem per allontanar l'aua.

Mirs da sustegn

Ils mirs da sustegn da la vart da la muntogna e da la vart da la val a las costas fitg stippas vegnan medemamain sanads en il rom dal project. Ils mirs da balustrada ston vegnir rinforzads per part per augmentar la segirezza en cas da collisiuns da vehichels. Tut tenor il mir è necessari

La gravura d'arom da H. W. Barlett da l'onn 1835 mussa la punt da Wildener ch'è vegnida construida l'onn 1739.

differentas intervenziuns cun francadas localas u cun novas stuppadiras.

Realisaziun dal project da construcziun

La fasa da construcziun cumpiglia quatter etappas annualas da l'onn 2019 fin l'onn 2022. L'onn 2023 è previsa la cuvrida definitiva per l'entir perimeter dal project. Il project da construcziun custa tut en tut circa 13 milliuns francs.

Circulaziun dal traffic

Tar las lavurs da projectaziun e tar l'elavuraziun da l'andament da las lavurs da construcziun da l'etappa re-

spectiva èsi vegnì dà atenziun centrala al punct da la circulaziun dal traffic. Ils andaments vegnan optimads uschia ch'ils impediments per il traffic da transit vegnan reducids tant sco pussaivel. Normalmain vegnan las lavurs realisadas, manond il traffic sin in vial e reglond quel cun amplas da traffic. Durant las lavurs da renovaziun na pon vehichels cun char annex betg passar la Viamala. Davart eventualas serradas da la via ed eventuals sviaments vegnan las abitas ed ils abitants sco er las personas pertutgadas mintgamai infurmads directamain. Per las pedunas ed ils peduns vegn fatga ina senda provisorica per tut il temp da construcziun.